

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенографски протокол

ХУДОЖЕСТВЕН СЪВЕТ

ОБСЪЖДАНЕ

на

"КОТКА ВЪРХУ ГОРЕЩ ЛАМАРИНЕН ПОКРИВ"

Режисьор Енчо Халачев

София

22 март 1982 г.

СЪДЪРЖАНИЕ :

	стр.
I. ОТКРИВАНЕ	
Дико Фучеджиев	3
II. ДНЕВЕН РЕД	
	3
III. ИЗКАЗВАНИЯ	
Крикор Азарян	4
Чавдар Добрев	5
Таня Масалитинова	9
Иванка Димитрова	10
Славка Славова	11
майор Дражев	13
проф. Гочо Гочев	14
Николина Лекова	17
Антония Каракостова	18
Асен Шопов	22
Димитър Канушев	29
Енчо Халачев	30
IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	
Дико Фучеджиев	33

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

=====

Стенографски протокол

ХУДОЖЕСТВЕН СЪВЕТ

ОБСЪЖДАНЕ

на

"КОТКА ВЪРХУ ГОРЕЩ ЛАМАРИНЕН ПОКРИВ" от

Тенеси Уйлямс

Състояло се на 22 март 1982

В Заседателната зала на театъра

Начало 13.30 ч

ОТКРИВАНЕ

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Другарки и другари,

Художественият съвет има необходимото мнозинство и може да проведе заседанието.

Откривам заседанието на Художествения съвет при следния

ДНЕВЕН РЕД

1. Обсъждане на постановката "Котка върху горещ ламаринен покрив" от Тенеси Уйлямс – постановка з.а. Енчо Халачев.

2. Разни.

Имате ли други предложения по дневния ред? Няма.

Има думата др. Крикор Азарян.

И З К А З ВА Н И Я :

КРИКОР АЗАРЯН:

Другари,

Извинявам се, че вземам пръв думата, особено пред гости-те, без дори да съм премислил още веднъж нещата, които ще кажа, но моля да ме извините, защото имам служебна заетост от 14 часа.

Репетицията, която гледахме, не буди у мен съмнение, че въче може да се срещне с публиката. За писцата няма да говоря, тя е проверена от времето и е от един голям автор. Радвам се, че в репертоара на нашия театър ще има едно такова вълнуващо произведение.

Без да изпадам в подробности искам да споделя едно нещо, което не ми направи добро впечатление – говоря за представлението. Става въпрос за следното: тъй като в писцата темата за илюзията е една от доминиращите теми мисля си, че в постановката много се бърза да ни кажат, че това е илюзия. Или с други думи, струва ми се, че още от самото начало истината било във фонограмата, било в сценичната температура, се играе обратното – достатъчно време и възможност ще имаме по-нататък да го разберем. При това чувствуване на рождения ден, който всъщност е част на смъртта, то много рано като че ли ни се казва за смъртта. Нямаме възможност да се излъжем и ние. И оттук се получава едно такова нещо, че героите на сцената изглеждат по-наивни, по-недорасли – имам пред вид тези, които не разбират това.

Може би греша – тези, които са работили най-добре знаят това нещо, но бях длъжен да кажа, че много бързо са десифирани нещата, освен ако това е било тяхно намерение и са го търсили.

С актьорите е работено добре и има много интересни спо-

луки, но мен малко Виолета Гинdeva в първата част точно в тази посока, в която говорих, ми се струва, че тя непрекъснато играе "котката върху горещ ламаринен покрив". Това го има и в подтекст, това го има и по обстоятелства. Тя започва с това, че не може вече долу да понася, идва афектирана. Но като се има пред вид, че това е едно цяло действие мисля си, че по линия на композирането на това "пържене" на горещия ламаринен покрив има какво да се желае. Виждам, че тя дори образно търси котката, но една котка е и ленива, тя е и статична преди скока си. Струва ми се, че има какво да се желае в амплитудата.

Последното, което искам да кажа, това е за сценографията и за музиката. Сценографията много ми харесва и именно за това, че сценографията е една златна клетка, на човек да му се прииска в тази точка в центъра на двадесет и осем хиляди акра плодородна земя да живее и изведнъж да види, че тук е един ад, че тук е една нагорещена точка, че тук витае сянката на смъртта. Ето това липсва в постановката.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Чавдар Доблев,

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Другари,

Ще започна от една фраза на Крикор Азарян "вълнуващ спектакъл", защото много често, може би, гледаме театър, може би защото това е нашата професия и ние сме свикнали с известна дистанция да наблюдаваме онова, което става на сцената, свикнали сме да се спирате на отделни страни от характеристиката на героите, т. е. с едно твърде голямо отчуждение да наблюдаваме онова, което един драматург, режисьор или актьори ни показват. Ще си позволя този път да говоря като зрител, макар че ако имах

Възможност да пиша за този театър бих написал една твърде обстойна и аналитична статия първо за проблемите, които поставя Тенеси Уайлъмс – бих казал, че това са античните страсти, но във формите и културите на модерната цивилизация.

Смятам, че това качество на режисьора да потъне в актьорите, да потъне в онова, което те ни говорят от сцената, е забележително. Първите ми думи са на поздрав към хората, които са създали това представление. Смятам, че то е високо хуманистично, наистина дълбоко човешко произведение на съвременното ни сценично изкуство.

Аз смятам, че Халачев е успял за една много сложна, с полифонично звучение творба, да намери режисърски ключ и то при положение, че има прекрасен филм по това произведение. Смятам също така – трябва да го кажа открыто – че ~~към~~ някои от постановките на Енчо Халачев, ако друг ги беше създал, ние някак си автоматично сме готови да даваме пи-високи оценки. В този случай обаче произведението ме респектира с трагизма си, със сливането на различни теми, със сложно преплитане на проблематиката, с този като през призма погледнат живот – живот, може би, в златна клетка, но в последна сметка жесток живот.

Искам да започна с това, че е празник, може би, за нашето съвременно театрално изкуство изпълнението на Стефан Гецов, тази внушителност, този овладян трагизъм, това освобождаване от декларативността, макар че бих препоръчал, и на места я има тази буличовска нотка, както той на много места го постига – едно отдалечаване от това, което в него е буреносното, темперамента му, вълненията му, изразността му, едно овладяване и прецизиране във външната форма, във външната мярка. Това бих го препоръчал.

Нямам забележки към изпълнението на Таня Масалитинова. Тук отново проличава нейното умение да решава истински съдбата на героините си. Страхувахме се, че тя ще има славянско излъчване, но едва ли може да се говори за такова нещо. Тя изглежда тип на съвременна жена, една жена, която обича, една жена, която никак не е глупава, една жена, която е увлечена, една жена, която има своята драма и която всъщност също се пържи на този горещ ламаринен покрив.

Много ми хареса изпълнението на Илия Добрев. Започвайки с внушението за един малко дегенериран тип от пиянството, от мъченията, от раздвоението си, от равносметките си, от скептицизма си, от обзелото го отчаяние и стигайки до едни други теми аз смятам, че има доста прецизно построяване на партитурата на образа. Той много добре не само се влива, но участвува в този сериозен колектив на нашия театър.

Изпълнението и на Сава Хашъмов е много сериозно, точно, с тоци цинизъм, с тази пресметливост, на този механизъм на американската цивилизация. Всъщност навсякъде цивилизация, която се отказва от принципите на хуманизма...

Ние бихме могли за редица неща да критикуваме Виолета Гинdeva, но не можем да не отбележим, че всъщност тя трябва да открие една огромна драма – тя може да партнира със съпруга си, но в същото време може да партнира и с един предмет на сцената. Тяма сама играе и сама трябва да подчертава спектъра на проблемите на цял живот – не само личен, но и социален живот, а от друга страна да запази усещането всъщност за основната причина защо хората не могат да бъдат комуникативни, защо не могат да усетят близостта. Има нещо въпреки красотата, въпреки отзивчивостта, въпреки стремежа, което разделя човека от човека. Това е някакъв

студ, който е вече в кръвта на човека, студ, който, бих казал, че обезсилва енергията на мозъчните клетки, студ, който не е просто комформизъм, студ, който е инстинкт. Аз мисля, че тя то-ва го подсказва. Бих й препоръчал обаче, също и на Енчо Халачев, Азарян е прав за скритото – това е първото, второто е за ритми-чески по-точното разпределение на темите в образите, защото на този тип малко външно напрежение стигаме пак до последната фаза – еднообразието. Това е въпрос и на интонация, която няма да носи само темата на истерията: ето, аз съм свояго рода жертва, аз предизвиквам, аз провокирам – това е темата и на лиричното, темата на нещо, което прозвънява като обич, което прозвънява като самотност, но вече не просто афиширана самотност, но из-страдана самотност. Халачев едва към края на първата част ѝ да-ва възможност за такива по-деликатни споделяния. Струва ми се, че това трябва да сече образа, което безспорно ще го обогати, макар че аз сам разбирам колко трудно е една цяла част на дей-ствието да я държиш, да тръгнеш от една форма и по-нататък да търсиш съдържанието, защото тя влиза във формата и оттам вече тръгва към другите проблеми – проблемите на нейния живот, про-блемите на нейното семейство, проблемите на Юга, проблемите на една Америка, сигурно в някаква степен и наши проблеми.

Аз смятам, че можем да говорим за една сериозна сценич-на работа, можем до говорим за едно представление, което не знае как моите колеги ще оценят, но аз съм убеден, че то има своите достойнства и то много сериозни достойнства, има блестящи актьор-ски постижения и дано има повече такива представления, които радват.

Предполагам, че след второ и трето по-прецизно виждане бих могъл да говоря и за някои неща, които могат да се дооправят,

както например първият ефект с гръмотевиците е малко случаен, малко бутафорен. Това са тънки неща и трябва по-естествено в целия контекст на човешката драма и трагедия да идват, а не като ефект. Тук вече ефектът дразни. Дори ефектът у Гинdeva, когато е външен и не е достатъчно обоснован и не е разпределен, също започва да действува като недостатък,

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Таня Масалитинова.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА:

Рабитхме сериозно, но съм изпуснала вероятно някои съществени и сериозни моменти в началото на обяснението и т. н. Струва ми се, че това което каза Азарян за прекалено на моменти надуване на тон, особено във втора картина – там, където сме всички заедно – идва, може би, от това, че по автор – аз внимателно пак прочетох писата, старият също се весели в този момент. Стефан Гецов е много мрачен от самото начало на второ действие. Той може да е нервен, но не трябва да е мрачен. Авторът пише, че старият се смее. Когато аз едва ли не на главата си се изправям, за да развеселявам, по автор той умира от смях и най-високо той се смее на шегите на старата, въпреки че, казва авторът, отвътре го глажди лисица и го хапе, но това още никой не знае, че той нещо подозира и има някакво съмнение. Ако и той се весели по-нормално ще бъде и ние няма да надуваме толкова. Той казва след малко на Брик: "Небето пак ми е чисто, вярвам, че ще живея".

Получават се пропадала, които подсказват за някаква зловеща история, която още не е дошла. Тя присъствува, но има кога да дойде. Той също носи настроението на тази вечер и всички около него, особено аз, която също вярва, че той е добре, а и другите също умело поддържат тази атмосфера.

Имам чувството, че днес всички прекалено много крещяхме и трябва малко да се пообере, да бъде по-нюансирана речта, дори аз мога малко да туширам, за да не бъде този непрекъснат вик. Това е въпрос на улягане, на дозиране. За първи път днес ние наистина без прекъсване въртим пиесата.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Иванка Димитрова.

ИВАНКА ДИМИТРОВА:

Другари,

За мен това е един великолепен спектакъл. Защо? Ще се помъча да кажа защо не чувствувам нуждата от олекотяване, от смешките, от чувствуването на самотата и т. н. Авторът взема един твърде тривиален сюжет – сюжета на критическия реализъм: този, който умира, остава наследство и наследниците, които се втурват като вълци към плячката, но го пренася в атмосферата, в историята на САЩ – двадесетте години, златния век в духовното развитие на САЩ, тяхната гордост от здравата им патриарпълна основа, от техните силни морални нови зреещи истини, които знаем, че са примамка на много велики умове в Европа. Полека лека с развитието на капитализма, с увлечаването на хората този патриархален бит добива съвсем друга форма. Там човек за човека става действително не вълк, а повече от вълк. Това разкритие вече не търпи едно разкритие, каквото бихме правили на пиеса от края на XIX и началото на XX век, а търпи едно такова мощно, силено, ярко и драстично показване и разкритие, каквото е приел Асен Хадачев. Защото не забравяйте, че благодарение на това загубване на всякакви нравствени норми в това общество се стига до войната във Виетнам, до сегашните провокации т. н.

Аз напълно приемам спектакъла, играе се остро, играе се

истински, играе се разобличително, играе се от големи актьори с мащабни постижения. Ние сме професионалисти и за всеки от тях знаем, че ще намери достатъчно нюанси да изрази корените на всичко това, което ги прави аморални – от първия до последния участник в представлението. Затова не бих искала да доведем до едно успокояване на спектакъла. Не, няма успокояване, когато ти разкриваш социалната зависимост на човека в това общество. Ако тази котка върху горещ ламаринен покрив не вземе наследството ще бъде или проститутка или черноработник. Ако този адвокат загуби голямото богатство ще бъде дребният, малкият. А знаем, че това е светът на парите – ако имаш пари ще бъдеш силен, ща мачкаш другите. И затова никак не ми се иска да пожелаем на Асен Халачев да успокоява нещата и да ги води към една психологична пиеса, в която това и това съществува, ето и истината ще излезе... Няма тук истина, тук има един вълчи свят, който те така страстно и горещо разкриват в представлението.

Мога само да поздравя участниците и да им пожелая успех, в който съм абсолютно сигурна!

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Славка Славова.

СЛАВКА СЛАВОВА:

Струва ми се, че това е едно от тези представления, които в началото на гледането казваш защо това е така, а не така и лека полека забравяш всички недостатъци. Като професионалист се помъчих да запомня някои моменти, които исках съвсем точно да кажа на Енчо Халачев, но почти ги забравих и затова съвсем обще си кажа впечатлението.

Ужасно вълнуващо, ужасно съвременно, точно една антична драма, пренесена в нашата действителност, в живота ни, с нашите

чувства и т. н.

По това, което каза Крикор Азарян и това, което каза Иванка Димитрова – верно е, че винаги трябва да има развой в една сцена, особено един такъв диалог, като първия и какъвто е след това диалогът между башата и сина. Но от друга страна това е един момент, точно колкото биха траяли тези събития. Според мен тук няма място за играене на подтекст, за никаква психология или за не знае какво още. Но ми се струва, че тук има място за друго, което е до голяма степен постигнато в диалога между башата и сина и до голяма степен непостигнато в диалога между Виолета Гинdeva и Илия Добрев. При другия диалог има много повече нюансировка. Докато тук Виолета Гинdeva като заговори на този висок регистър отнема направо възможността да прави каквото и да било нюансировка. Много е прав Крикор Азарян като казва, че една котка е котка, но тя е и ленива, гледа и така и както гледа така ще скочи отгоре ти и ще ти извади очите. Ето това ми се струва, че трябва да потърсите Вие с Виолета Гинdeva. Виолета Гинdeva между другото е до задъхване красива. Тези две момичета: Красимира и Виолета са до задъхване хубави момичета. Ние трябва да използваме присъствието им в този театър. Та какво ли не е хубаво в тях: очи, тяло, крака... За първи път гледаме на сцена – една жена по комбинезон и нищо не ме подразни – непрекъснато се възхищавах на красотата ѝ. И Адриана е хубава.

Струва ми се, че точно това е един от недостатъците в това представление. Но аз го виждам с очите на професионалист, а ми се струва, че в публиката това няма да се забележи.

Приех и ми хареса декора, костюмите и музиката, но с една уговорка за края – този хор на музиката накрая ми беше излишно при диалога на Виолета и Илия Добрев.

Поздравявам всички актьори, много добре играят всички до един. Таня Масалитинова много хубаво е намерила тази дебелина, за която се говори и не си се пощадила като актриса, да се правиш на красива. От това много наши актриси трябва да си вземат бележка – ти никак не си загубила, защото не можеш да играеш една жена на един страдащ човек и да си сложиш една каносана перука на главата. Ето това е, за което истински те поздравявам тук пред всички колеги: не си си пощадила външността, а и не съм изненадана от това.

Много ми хареса Сава Хашъмов, също Стефан Гецов – в началото, когато заговориха Стефан Гецов и Илия Добрев изведенъж ми се видяха север – юг по начин на говорене: така те увлича това, което говорят и именно техния нюансиран диалог те кара да забравиш различния вид актьори, които застават един срещу друг да приказват.

Единственото нещо, което не можах да възприема, това беше костюмът и обувките на Стефан Гецов. Съгласна съм, щом още не са готови, защото го помислих за някакъв номер и ми се видя много странно това.

Пожелавам "На добър час!" на представлението!

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата майор Дражев от противопожарната охрана.

майор ДРАЖЕВ:

Другари,

На мен също ми хареса постановката, но не влиза в правата и задълженията ми да давам оценки да се изкажа за актьорите. Много добра е писаната, жива, действителна, но искам да взема отношение по моите изисквания – имахме малко спор с режисьора Енчо Халачев за тези истински свещи. Преди имахме спор за друго пред-

ставление, сега пак се явява такъв спор. Поради това, че свещите не се гасят, то може да бъдат с лампички. Нямам нищо против, ако директорът издействува от генерал Дончев или от Министъра, но не е в рамките на моите задължения да разреша.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

В друг театър също видях истински свещи.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата проф. Гочо Гочев.

проф. ГОЧО ГОЧЕВ:

Другари,

Искам в началото да подхвърля мисълта, че такива пиеци, като тази, са много сериозно изпитание, бих казал върховно и за най-голям колектив. Защото толкова е загребано дълбоко, че наистина съперничи древногръцката трагедия, както каза Чавдар Добрев, по силата на страстите, на търсене корените на злото. Ето такива пиеци ни държат нащрек, поне лично мен – не само нерви, но и разума ми.

За мен е трудно веднага след представлението да се изкажа, когато един приятен хаос е в съзнанието ми, да бъда категоричен и да направя препоръки, които да подобрят представлението. Това е хубаво, такава цел има и нашият Съвет, но аз не мога да бъда полезен в това отношение, а само мога да изкажа възторги си от представлението и от пиецата – просто една достойна защита на този велик автор.

Човек би потърсил и би поискал в тази пиеца, както каза Иванка Димитрова, критическия реализъм, макар че аз никога не съм бил за "–измите", защото идеалът е винаги в утрешния ден, и нашия социализъм има идеал в утрешния ден, и на критическия реализъм, и т. н., но по това теорията много ни е объркала. Идеалът

е в утрешния ден. Хубвото е, че има страдание, а където има страдание има процес, има оптимизъм – така аз ги разбирам тези сложни въпроси, когато казах "нащрек".

Тук има една голяма добродетел – актьорското майсторство и на ръката на режисьора, която ги е ръководила и че всичко върви по един ръб, по ръба. Тази мисъл съм я споделял и друг път, когато съм гледал Питър О'Тул – не хиперболизирам случая, или Папатанисиу – по ръба вървят най-силните сцени, но нито един фалшив звук.

За извинение моите сетива са такива вече на възрастен човек, тренирани са, търсих, но не можах да намеря нещо фалшиво тук, нито един фалшив звук.

Тук се говори за високата интонация на Гинdeva – тя започва с една кулминация. Това колко стои пред огледалото и се любува, но тя е една красива жена и може да стои повечко и да се наблюдава, влиза някак си в ролята, но не съм категоричен.

Но именно по ръба се върви – в спектакъла има една чудесно проведена градация към тази безизходица и затова считам, че жанрът на тази пиеса е една трагическа сатира, има елементи на сатира, защото порокът върлува, двуличието, лъжата, алчността, пошлостта. Какъв контраст от тази красива долина на Юга, тази плодородна делта, където, може би, най-добрият памук се отглежда и лаврите там ухаят, в този красив дом се е загнездил порокът. Това е великолепно. Съжелявам, че Крикор Азарян не присъствува – аз ценя високо неговото мнение, но считам, че не беше много убедителен в изказването си.

Тук се повдигна въпрос за поведението на Гецов, който е великолепен, личи, че му се играе – друго е в "Хъшове", друго е тук, в тази роля. На него му се играе с настървение. Потърсих в

неговия образ смях, радостта му. Смятм, че това може да мине като едно сияние на живота на този човек, който се е позатворил, виждал е смъртта – уж е здрав, но един лош сън разстройва нервната му система. Но може да се види едно леко като сияние на живота, а после се явяват облачетата, защото той е умен човек. Дори наред с това сияние у него може да се породи едно съмнение по тази лекарка диагноза. Но това са отделни мигове, които този великолепен актьор може да проведе.

Не искам да правя анализ на актьорите, това е много силен състав, казах го и в началото, но някакъв великолепен връх на актьорско майсторство е диалогът между Стефан Гецов и Илия Добрев. Славка Славова е права за себе си, че е в една гама – на властелина с този смазан от живота скептик, смазан от алкохола. Получава се една великолепна житейска хармония, елегична-емоционална, между тези две различни интонации: този бас със своя скептицизъм и тази тиха интонация с това вглъбяване в себе си, което расте нагоре, за да стигне до тази безизходност. С един такъв актьор ще спечели палитрата на Народния театър и имам желание да го видим в състава на театъра.

Може би днес, утре някои неща ще се явят, но така възуваше над мене силата на това представление, че сега би било изкуствено да търся неща, които бих споделил, ако нещо ме дразни.

Добре е да се отиде и с това представление в Москва. Аз съм откровен и трябва да кажа, че прави чест на Енчо Халачев – той има стил, който се наложи в театъра. А и актьорите искат да чуят истината за себе си, но всички са великолепни, говорих ви за ръба. А в ролята на Татяна Масалитинова и трагедия има, и комични нотки, цялото това богатство. Тя търси една опора в живота, но и нейните нозе вече се люлеят при тези пристъпи на старостта.

Също и дечицата са добри. Въобще Народният театър се бори срещу лъжата и ако Тенеси Уайлямс посети България ще остане доволен от това представление, ще има огромен успех.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Николина Лекова.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА:

Другари,

Искам да подкрепя една реплика, която каза др. Гочо Гочев – това е много достойна защита на един голям автор и то след като има един великолепен филм.

Спектакълът и мен много ме респектира, много ме тръгна, визхитих се от колегите си – от Стефан Гецов, от Таня Масалитинова, от Илия Добрев, от Виолета Гинdeva, от Ан드리ана, от Сава Хашъмов, от Гого, от Иван Тонев – от всички. Тази атмосфера на спектакъла на приливи и отливи, тази буреносна атмосфера в тази къща също много ми хареса като решение на целия спектакъл. Хареса ми и декора на Атанас Делянов, костюмите на Венера Наследникова.

Наистина и на мен в първата част ми направи впечатление малко, като че ли, по еднообразното поведение на Виолета Гинdeva в тази сложна ситуация в едно цяло действие, в този огромен монолог. Струва ми се, че все пак това е въпрос на узряване.

Искам да подчертая две забележки: в желанието си да се гори тази нажежена атмосфера, в този висок и силен говор на актьорите на доста места се губи текстът, особено в началото при Виолета Гинdeva и Стефан Гецов. Пропускат се съществени неща.

Друго, което в момента ме подразни, е сбиването на двете снахи – не е доведено докрай. Малко ми се видя елементарно и недоправено. Или да се сбият, или да не се сбият – нещо ме по-

дразни – не мога да аргументирам и да го кажа, но нещо ме по-дразни, защото спектакълът не позволява едно такова половинчато решение.

Пожелавам "На добър час" на всички актьори!

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Антония Каракостова.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Другари,

Присъединявам се към всички хубави неща, които се казаха тук. Действително нашият репертоарен афиш се обогатява с едно значително драматическо произведение от много голем автор, от много голем хуманист. Това богатство на мисли и внушения, което има писаната и което режисьорът ни предлага като провеждане на теми, съвременни, и то наши в спектакъла, ми се струва, че е едно достойно присъствие на нашата сцена в крайна сметка. Още повече, че има нещо, с което режисьорът определено се е преборил и продължава да се преборва – това е обединяването в един ансамбъл на доста на пръв поглед различни по стил артисти. Това трябва да отчетем като негов плюс.

До голяма степен преодоляването на този говорящ малко театър с една писана, която има толкова много приказки, ние ги виждаме всички творци с една действена в по-голямата си част линия като поведение и нещо, което не може да не ни подкупи като професионализъм.

Това, което направи на всички впечатление за първата част – аз много харесвам Виолета Гинdeva в тази роля, но ми се струва, че просто от вълнение и притеснение има късане на действието или най-елементарно – несдържане на конфликта. Нещо, което е толкова лесно преодолимо при такъв професионалист при една

такава правена партитура на действието, че просто не трябва всяка сцена да се затваря в себе си и следващата да започва от нула, а да се следи неизпускането на действието – нещо, което Виолета Гинdeva умее и при което тя е като булдог: ще хване действието и ще го води докрай, ще вдига конфликта. Днес това се скъса на няколко места и се получи този момент на неорганичност при встъпването в новата сцена – това е лесно преодолимо и ще се направи.

По-спокойно за мен мина нейната сцена до идването на Илия Добрев – до излизането му от банята, защото тя контактуваше с него през едно пространство и някак си имаше много конкретен адрес на действието си. След влизането му изведенъж се загуби това – това е много странен диалог между двамата, тъй като той непрекъснато трябва да бяга и при това бягане от този диалог той да нанася определените акценти. Струва ми се, че Илия Добрев малко помага на Виолета Гинdeva с досадата си и с блягството от диалога, за да може тя да казва конфликта – имам такова усещане. Илия Добрев е чудесен като излъчване, но в такова нещо го хванаха и при слушането му със Стефан Гецов – т. е. на него му пречат да остане в собствената си изолация. Става дума за началото и на двете сценки.

Много интересно са разпределени в представлението полюсите на конфликтите: двама полумъртвци, които си позволяват в момент на раздразнение да си кажат едни истини – алкохола и смъртта – и другата тема е отчаянието, че истината е едно отчаяние, че пред истината, независимо от това отчаяние, няма да се предада, темата на Меги – и двамата тези полумъртвци, които признават нейната сила, нейната виталност в края на действието, спектакълът е построен много стабилно на тази тема. Но в този смисъл ми се струва, че финалът на Виолета Гинdeva твърде рано показва победа

– тя нищо не е победила. И тя знае, т. е. не трябва да има миг покой. Струва ми се, че тук Енчо Халачев е в състояние да й помогне, защото не е точно идилията тази, която ще ни доведе информацията: излъгано е, има една лъжа, една нова илюзия за един нов живот, който сега тези двамата, след като са наясно с отчаянието си, трябва да го постигнат. Това е много жестока тема. Защо, в името на какво? В името на един имот, в името на една обезпечена старост. Също една хуманистична тема, която Виолета Гинdeva с цялата си последователност трябва да проведе. Нямаме възможност за самоуспокояване, за самолюбуване, за красота, за някакви сантиментални човешки чувства. Те ще бъдат по-силни като въздействие в публиката, че все пак тази жена при цялата си непримирийност, виталност и нежелание да се предаде, с цялото си отчаяние все пак ще постигне своето, няма да бъде полумъртвец като всички останали в тази къща.

Искам да изкажа най-искрените си комплименти към Таня Масалитинова, за която по никакъв начин не може да се разбере, че влиза с по-малко репетиции в тази постановка. Тя и Сава Хашъмов са, може би, най-много американците в тази пиеса, ако мога така да кажа, като темперамент. Цялата интелектуална ограничност на тази жена и това, че е хищник и то доста голем, монологът ѝ на тортата при рождения ден, че "аз съм все още съпруга, а не вдовица" показва, че това е една сила и то много голяма, която ще се противопоставя. А всъщност погребението за всички е факт, те погребват този жив човек и тяве инициатор на това до-ста жестоко тържество. Защото вътре в себе си, ми се струва, че тя бяга от истината, но я знае много добре каква е и с това е особено жестока.

Много ми хареса монолога на Сава Хашъмов за това какво

е уремията – това е като монолог на един сноб, че не е красиво да се говори за тези работи, но това е истината, която вие трябва да знаете, оттук нататък следва имота – много точно и ясно е проведено артистично като решение и с една жестокост на нравите, каквато, между другото, е близка и на нашите съвременни взаимоотношения понякога.

Това, което ми се струва, че още технически не е направено, това е сцената на бурята, личи и вентилаторът, който духа само едното перде, това, че не са раздвижени всички останали щори – нещо трябва да се направи като партитура, има нещо, което не е доправено, лесно е да се изпипат, за да не звучат така бутафorno, като театрална буря. Например, това с намаляването на осветлението е чудесно намерено при бурята. Това е една находка.

Понякога ми се струва, че има безцелно движение на сцената. Верно, че цялата къща е населена, хората не могат да останат сами и не може да се осъществи контакт между тях, че непрекъснато в тази къща напират, шпионират се. Но в същото време ми се иска това да стане по-спокойно – то може би ще улегне с представлението да се създаде някакъв контакт и когато попречи звук или влизане на деца това действително да се отразява като разрушаване на някакъв диалог, т. е. да се загуби някаква нишка. А понякога самите вие като оценки не оценявате, че се е разпиляло нещо, което тъкмо да стане контакт между хората и се пречи.

Искам да поздравя Енчо Халачев с раждането на една постановка, която ще има много голям успех и която ще говори за наболели проблеми в човешкия живот – говоря като една по-голяма тема не само за американската действителност, а за проблеми, които винаги ще вълнуват хората. А това, че има ясна политичес-

ка позиция в спектакъла, то така трябва да бъде за нашия театър. И ако си позволих да направя някои бележки, то е с оглед на това, че те са лесно поправими неща.

Ще си позволя накрая да попитам защо толкова много се хвалят с тази котка и я смятат за положителен момент котка върху горещ ламаринен покрив. Мен ми се струва, че дори в текста на Виолета Гинdeva това е невероятно горчива самоирония, самобичуване, това е да се оприличиш на едно дребно зверче, на което му пари под краката – това е една жестока самоирония: "Аз съм котка и въпреки това ще остана".

Благодаря за вниманието!

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Асен Шопов.

АСЕН ШОПОВ:

Колеги,

Бих ви спестил времето, но колегиалният момент ме задължава. Ще започна с това, че всички споделени мисли и вълнения са и мои. Аз имам същата емоционална възбуда от гледаното и при това малко по-стабилна – два или три пъти успях да я видя. Имам усещането за това кои неща са твърдо проявени на сцената и кои неща са проявление случайно на репетицията.

От изискванията на големия автор, който е застанал на сцената, от оценката на това ансамбълово присъствие на един състав, който респектира, от присъствието на един такъв актьор като Гецов, който е откроена даденост от богатство, притежание на един Национален театър, от цялостното хармонично изграждане, анализа, разбирането, проумяването и изграждането на една пьеса в действието, в пространството, което ни води до тази оценка за едно завършено цяло, аз все пак ще си позволя да споделя едно малко

притеснение с режисьора като чисто професионален момент. Много важно е, ако не останалите, то Енчо Халачев точно да разбере, че бих направил това само при презумпцията, че ще говоря като за моя постановка. Дали от ревност към интересния материал, дали вече от замечтаност да правя нещо, което доста отдавна не съм правил – такава чиста, истинска драматургия, която режисьорът може да си позволи: да се отдръпне на дистанция от сцената – имам пред вид всякакви композиционни задачи и да остави артистът в чисто проявление, в чисто общуване, в чист процес на изграждане на характери, на образи, да споделя онova, което считам за притеснително.

Мисля, че представлението стои на опасна граница. То е много близко до резултата – такъв, какъвто го коментираме – и съдържащ в себе си опасността от неочитането на един момент при съприкосновение със зрителната зала много лесно и бързо да се отклони в нежелана посока, т. е. залата да провокира онът процент на нефиксиран резултат, който тук там се проявява на сцената, прозвучава симптоматично и ме притеснява – това е пристъвието като пунктирана линия на фалша на сцената, т. е. задавам си въпроса защо при цялата потопеност в обстоятелствата, при цялата стабилност на действието, при цялата стабилност на артистите, които изграждат образите и водят действието, е възможно прозвучаването ритмично на места фалшива интонация, фалшива нотка. Това показва, че – и на него искам да обръна внимание – на състава би трябвало да се обрне внимание, че все още резултатът е на една трачка от нас, за да бъде той не нашето добро усещане и не нашето емоционално възприятие за едно чудесно нещо, което съществува на сцената, а да бъде той онova, което бихме нарекли ниво на театъра, т. е. онзи категоричен резултат, който няма

да търпи коментар, след като са налице тази драматургия, този състав и тази реализация, която от нищо в конкретния смисъл на думата не се нуждае – като визуално решение, като пространствено решение, като декоративно изграждане, като всички елементи, които съставят образа като действен анализ, като проведено действие и въпреки това прозвучава онова, което, да кажем, не може да прозвучи, когато Карайн дирижира оркестъра при изпълнението на една симфония. Но той така или иначе владее ситуацията, а ти ще се отдръпнеш утре от представлението, ще влезе зрителят и сме напречнати и развълнувани, гледа Художествен съвет, утре ще бъде премиера, други дне ще дойде мисълта, че представлението ни е готово и завършено, нищо повече от нас не се иска, можем много лесно да го пратим в театралната игра, вместо в театралното потресение или сценичното потопяване в една жестока психологическа дисекция.

Какво конкретно бих искал, за да не бъде голословно това, да споделя? Не може в диалога на Стефан Гецов и Илия Добрев, чудесен сам по себе си, както се каза, един разговор, който героят се мъчи да не се проведе и непрекъснато бяга и отлага, в момента се случва онова предизвикателство, че ще се обърне и ще каже: "Да, сър, Вие сам го искате, Вие ме накарахте да говоря и аз ще говоря за това" той да не бъде отчетен, да не бъде акцентен, да не бъде видимо предизвиканата реакция. С други думи поведението на Илия Добрев не е верно – не може в порядъка на нормалния разговор да каже: "Да, сър, аз ще говоря за това, което Вие сам ме накарахте да говоря" без аз, зрителят да видя, че ако съм живя рана, то реакцията ми такава ответно на това, че ти си сложил пръста точно в раната. Когато Стефан Гецов много мимоходом пуска това за човекът, който е мъртъв и т. н., то поведението

на Илия Добрев е неверно. Не може на сцената да има такава истинност в една пауза, психологически издържана, предизвикана от истинността на поведението на едно дете, което идва и наговорва чистата истина на Виолета: ти нямаш детенце, защото това и това..., избягва детето и на сцената лежи истината. Следващият момент, когато Виолета отива на вратата и влиза с текст към партньора си, е фалшива.

Би трябвало Енчо Халачев да се заслуша, но той е толкова вътре в нещата, че това, за което говоря, пробляга покрай него, но поведението на Виолета Гинdeva в този синкопен момент, е неверно, както и след огромната истина на Гецов като поведение, след като е разбрал истината за това мълчание, това присъствие, тази гастролна, така да се каже, пауза, отивайки пак на изходна позиция ще се обърне на вратата пред свещите, за да каже онази последна реплика, която също звучи театрално.

На артистите трябва да се внуши увереност в това, че има места, които предварително вече са легнали на сцената, зрителят ги консумира, за да има нужда да бъдат повдигани, за да има нужда да бъдат натрапвани, за да има нужда да бъдат изигравани на сцената. Тези интонации, тези преиграни неща са в противоречие, в разрез с органичността, с плътността на материала, с истинността на материала, който кореспондира с един Чехов, с Диксен, т. е. една драматургия, която не търпи, вътре в нея е лишена от всяка-къв фалш, от всякакво излишество, за да понесе такова на сцената.

Не може Сава Хашъмов в момент, в който иска да каже на жена си, че му пречи да говори, след като пет пъти го е повторил, след като ние нямаме нужда да чуем този текст, ние го виждаме, че това е непрекъснатото му "Пречиш ми", репликата да звучи: "Ти ми пречиш да говоря". Репликата не може да звучи така.

Значи, съществува в едно верно, цялостно поведение на сцената като представление неверна временна реакция на артиста като поведение – дали интоационно казана реплика или жест и т.н. Тази разлика, това не на фокус мъничко, е онай опасност, която мен ме притеснява и която за мен изниква като проблем не за представлението, че в момента ще правя критични бележки, а за нашия Народен театър, за българския театър, който е възприел състоянието си като даденост, инерцията на навика. Ние казваме: "Това е чудесно, това е идеално" и се получава една граница, една бариера, една ципа, която ни обвива и която не можем да преодолеем. Не можем да я пробием това да бъде стопроцентовият художествен факт при всичката даденост – той виси във въздуха, той реално съществува, той реално може да не се реализира. Той може да не се реализира в този аспект, че ние това представление, което можем да изнесем без никакво притеснение зад граница, то да бъде обикновено, нормално, но не онова, което няма да търпи никакво възражение.

при
Това усилие, което спортистът е в опънато състояние до реализацията на резултата, когато ще изпълни скока и след това ще се отпусне, ние се отпускаме в момента преди срещата с публиката, т. е. това, че все още борбата за откъсването на плода е ваш елемент, ваш дълг, не бива да се прескача. в спора кой какво е казал, кой защо го е казал, какви са съображенията на другия режисьор да говори еди какво си, пък ще го видим него какво той ще направи и т. н. – това, което говорих се отнася в най-голяма степен за всичките мои представления: все намерението, а от резултата съществува никаква дистанция.

Имах един друг материален план. Може да е степен вече на никаква манишка внушеност или комплекс, но аз не мога да приема

това, след като завчера гледах репетиция и казах на Енчо Халачев: не може кулиса на сцената на Народния театър да зее. Той ми каза, че утре щял да го оправи, но днес видях, че тя зее точно така, както зее новото ни строителство: врати, стени, тапети, тавани, ъгли – всичко онова, с което ние съществуваме като ежедневие, което знаем, че е непоправимо и сме съгласни с него. Няма сила, която да го промени тук на сцената на Народния театър, при това никакъв проблем – не може две кулиси горе и долу да се допират, а посредата да зее. Не може в един статичен декор горната и долната линия, която трябва да бъде като този гипсов щриз горе, да бъдат направени като в читалище. Това е невъзможно, тази къща не може да съществува, тя изобразява олицетворение на 28 хиляди акра най-плодородна земя. Това построено като обяснение, че там подът бил крив и едната кулиса хлътнала, не може да съществува. Това е дребно и може да търпи такава реплика: кой ще ти обърне внимание, кой ще ти види. Но ние спираме тук в този момент, когато на сцената се утложи атмосфера на нетърпимост към тези неща, артистите ще разберат, че около тях има атмосфера на очакване, те ще изиграят нещо отгоре върху това. Така, както не може да съществува разговор по това тази торта ще гори ли с истински свещи или с електрически свещии това, другарю Директор, не е въпрос на разпоредби. Това е Ваш въпрос на дълбоко убеждение за художествената политика на театъра. И ако някой, който разпорежда, не разбира това нещо, то трябва да се намери начин да разбере каква е разликата между организация на противопожарното дело въобще и противопожарно дело в театъра. Това да се запалят тези свещи на тортата и да се съберат образно два момента: раждане и смърт на сцената през всичкото време и да се води коментар какви свещи да бъдат е не обидно – това е недопус-

ТИМО .

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Театърът е паметник на културата.

АСЕН ШОПОВ:

Когато правих "Смертию смерть поправ" поставих четиридесет свещи на сцената – там стана невероятен скандал. Но не можеш да правиш апотеоз на четиридесет милиона жертви на сцената и да ни караш да разнасяме електиречки свещи на сцената. Не може да има претенция за истинност, за психологическа достоверност, че Стефан Гецов ще махне с ръката. Това е образно решение и по автор, вероятно, по концепция на режисьора и по възприятието на зрителя. Щом като става дума за рожден ден и за смърт то истинските свещи са задължителни. Ето тук някъде ние не можем да отстоим.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА:

В "Бургтеатър" свещите горят и пожарникарят е нашрек.

АСЕН ШОПОВ:

Аз се радвам на това представление такова, каквото е.

То не се нуждае от никаква намеса, освен от генералните уговорки, че съставът трябва да изкристиализира до резултати. Някъде е още в усилието, в напрежението и оттам високите тонове, които не могат да се регулират със забележка: говори по-тихо.

СЛАВКА СЛАВОВА:

За повече нюансировка.

АСЕН ШОПОВ:

Разбира се, нюансировката и нивата ще дойдат в момента, в който ще престане да се слуша как вика, къде вика и т. н. – от действието. Когато те се зацепят на почвата на истината никаква фалшивица нотка и никакво фалшиво поведение не би трявало да остан-

не на сцената. Мисълта, че преследваме, търсим резултата на сцената, все още е пред нас, както е и принципът на всяко представление, играло за първи път, защото ние отвикнахме да играем за първи път. Работим до премиерата и готово неготово... Защо ще се оправдаваме, че това било първата цялостна репетиция. Нека е десетата цялостна репетиция. Що ще премиерният афиш след първата цялостна репетиция – тогава за какъв резултат се говори? Значи, че резултатът е само опит, все още съдържа случайното в себе си, той не съдържа фиксираното. За този именно фиксаж в интерес на голямото, което е възможно, си позволих да говоря.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Димитър Канушев.

ДИМИТЪР КАНУШЕВ:

Другари,

Малко може да се каже след всичко, което чухме. Записал съм тази обща бележка за Гинdeva в началото и няма да я чета, мисля, че са ви ясни нещата. Съгласен съм с редица критични неща, например идването на Гецов след вестта, че е здрав, че не е болен. Искам да прибавя, че когато излиза отчаян никакъв пластически израз на това не видях, той си вървеше спокойно. Мисля, че е възможно нещо да се оправи.

Смятам, че спектакълът е много сериозен и пред мен изпадат много въпроси от общ характер, които няма да развивам. Намирям, че писата представлява репертоарен успех, макар че отдавна е известна. Тя представлява репертоарен успех, защото имаме такова сериозно представление. Но ведната изниква и другия въпрос за критерия, за оценката на нещата и аз в много голяма степен като правя тази бележка за Гинdeva и се съгласявам с редица бележки, съм съгласен с това, което Иванка Димитрова каза тук: как да се

съчетаят традициите на нашия театър с стилистиката на Уийлъмс. Несъмнено това е един модерен психологически театър, където се дава безпощаден психологически реализъм. Това изисква и по-голяма острота и точност, социална определеност. Вмъквам в изказването си и съображенията на Асен Шопов, приемам ги. Вероятно не стигат цялостни спектакли и съзнание за това. Това е един процес. Понятието "критически реализъм" не е това, което беше в началото на века, нещата са по-оголени. Не случайно стана дума за инстинктите – те от самото начало на писаната са оголени тези инстинкти. Тук дори има момент на страсти и заедно с това един анализ, задълбочен, интересен, сложен и непременно тежи от социална психология. В тази посока бих желал да видя изостряне на нещата. Това означава по-голяма сложност в поведението на някои от изпълнителите – имам пред вид Гинdeva. Чавдар Добрев говори за известна лирическа тоналност или тема, която в нейната игра може да се потърси.

Спектакълът е внушителен, оказва много силно художествено въздействие. Бележките, които правим, мисля, че ще се нанесат и ще влязат в играта, ако не всички, то по същество общият дух на възискателност, на пожелание и на искане, който имаме към спектакъла, несъмнено ще бъде решаващ.

Много радостни са постиженията на Стефан Гецов, на Таня Масалитинова, Илия Добрев, Сава Хашъмов, на Виолета Гинdeva – не искам да ги противопоставям, това е ансамблов спектакъл и те първа ни предстоят размишления върху стила на театъра като съвременен художествен институт, на онези трансформации, които стават в художествения критерий, тъй като ние не можем да разглеждаме тази постановка сама за себе си. Само този сезон се появиха няколко, ще дойдат още няколко. Има една открита полемика в този

спектакъл и предполагам, че като художествен резултат е осъзнато и трябва да ги назовем. Става дума не само за нивото на литературния текст за тази драматургия, а и за функционални неща на художественото майсторство и навярно това ще стане до края на сезона.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата Енчо Халачев.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Колеги,

Аз ще бъда съвсем кратък. Искам да започна с това, че много внимателно изслушах всичко – не само това, което се казваше, а се мързех да вникна и в онова, което не се казваше и стоеше като усещане, което аз долавях. Искам да кажа, че не считам този спектакъл за завършен и да подчертая заедно с това, че той за мен е още един процес на движение, процес на едно достигане на онова, което дори още не е скок, а е цялостния негов завършен вид: и като форма, и като съдържание.

Не мисля, че спектакълът има нефиксиранi неща – с това не отговарям на дребно на Асен Шопов – а по-скоро има едни още ненюансиранi неща, отколкото нефиксиранi. Обратно – те са прекалено фиксиранi и точни, но искат по-голям живот и истинност в това осъществяване като намерение. Това стои като проблем и пред мен, вероятно и пред целия състав, с който работя.

Мисля, че освен голятата драматургия ние имаме среща и с много големи актьори, което ни задължаваше да вървим към една много сериозна работа. Трябва да ви кажа, че работата върху спектакъла беше извънредно трудна. Тази пиеса се оказа по-трудна, отколкото всички ние си я представлявахме в началото, когато почнахме работа, именно поради нейната откритост и поставяне така

остро и категорично проблемите от автора. Що се отнася до тази острота искам да подчертая това умишлено търсене и няма да бъда далеч от това определение на проф. Гочев нещата да бъдат по ръба. Това е нарочно търсено и е фиксирано във всички възможни репетиции, като подчертавам, че това не е първата репетиция на слобяване, за да се види сегашния резултат, а това от няколко репетиции се преследва един категоричен определен резултат в една посока на мислене, на движение.

Приемам всички бележки за нюансировката що се отнасят и то главно в първата част на Виолета Гинdeva, като трябва да се отчита огромната трудност, която представлява цялата тази сцена и изпитание за която и да е актриса, за нейните мащаби и възможности. Мисля, че това у Гинdeva е процес, който забелязвам в няколко репетиции, на превъзмогване на тази огромна клопка, на този капан, който стои пред нея в първото действие. Мисля, че нещата там са вече поправими, имали сме много разговори и продължаваме да разговаряме с нея, за тези обрати в поведението, което ще даде това, което вие търсите като резултат от нейното поведение или нюансировка. Мисля, че голяма част от бележките се дължат именно на тази първа част в това общо недостигнато, което в момента не достига. Това е един открит проблем, който не мисля, че е труден, тъй като актрисата се е справяла с много по-сложната партитура на цялата роля и сега се изисква онова нещичко, за което Асен Шопов говори тук, за да стане свършен художествен факт, тъй като писата не търпи фалш, не търпи лъжа – тя е против това и за това е направена.

Ние имаме две репетиции до спектакъла, но не мисля, че с това ще се свърши нашата работа, нито нашето успокоение, нито успокоението на актьорите преди да са завършили и стигнали до

върха и оттук нататък няма към какво да се стремят – обратно, това е точката, която трябва да бъде преодоляна сега, ако искаме нататък да бъдем верни в движението.

Искам специално да благодаря на състава, който работи невероятно ангажирано и истински в това представление. Много отдавна не ми се е случвало да работя с актьори, които толкова истински да искат да присъствуват на сцената. И ако някъде сме допуснали фалш трябва да бъдете уверени, че това е случайно отчитане на цялата тази огромна и бих казал гигантски размах на автора, за да бъде преодолян.

В това отношение искам да благодаря на Таня Масалитинова, която невероятно бързо влезе не само в ролята, но и в стилистиката на цялото представление. Радвам се за това, че тя не се отличава и не излиза вън от ансамбъла. Тя показва висок професионализъм актьорски, с чувство за мярка, за вкус и т. н. Същото се отнася и за Сава Хашъмов, който беше болен и много късно се включи в представлението.

За мен остава открит този процес на доуточняване и доусъвършенствуване на представлението. Що се отнася до техническата част трябва да кажа, че с две ръце поздравлявам Асен за развълнуваната му реч и защита. Но освен декора ти, Асене, не си видял сцената преди да се облече с подиума – това представлява някакво разорано гробище, в което всеки момент актьорът може да си счупи крак, да падне, да се пребие и дори да спре представлението. Дупките са невероятно големи. Проблем е как да ходят актьорите по сцената. И сега, движейки се, те внимават да не пропаднат някъде. Като че ли има някаква бариера, през която не можеш да минеш въпреки всички желания, настоявания, дори нервни сцени е имало между техническия персонал и нас. Това е нещо,

което не може да се преодолее.. В това отношение апелирам към Директора и го моля, доколкото са възможностите, да задължи по някакъв начин сценичните работници.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Вие поставяли ли сте този въпрос?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Да, и пред Панков. Панков каза: това е, не мога повече – това е неговият отговор.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

За тези работи ще пишете докладна записка.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Художественият съвет единодушно одобрява представлението и му дава висока оценка!

Искам да се присъединя изцяло към тези предварителни оценки, тъй като смяtam, че бележките, които бяха направени, са от частичен характер и са бележки, без които не може да се мине. Това, което каза Асен Шопов, смяtam, че е много важно, принципно важно. Той правилно каза, че това се отнася не само за това представление, но за всички наши режисьори и за нашата работа изобщо, за нашия театър.

За мен беше голямо удоволствие и със задоволство гледах Стефан Гецов, нашият голям актьор, който от дълго време не беше се появявал в нова постановка, като отново се появи по един великолепен начин. Очевидно ние трябва да положим усилия този наш актьор да не отсъствува много от сцената, тъй като неговият талант е един голям капитал и той е много необходим на нашия театър.

Още веднъж искам да подчертая, че това за мен беше много радостно събитие.

Не бих искал да се спирам на другите актьори. Доволен съм от целия ансамбъл. Искам да поздравя специално постановъчния екип: Енчо Халачев, Атанас Велянов, музиката от Крум Табаков, както и всички актьори и да пожелая на всички

"НА ДОБЪР ЧАС!"

Закривам заседанието на Художествения съвет!

/Край 15 часа и 10 минути/

Стенограф:

Райчев
/Р. Райчев - т. 44 40 89/

Ч. Симеонов